

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Versecz, Iaktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben egy. Kirschner-féle felvételi és rendelési irodájában (az Andrássy-setéti és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek. Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirschner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatali illető előfizetések, hirdetmények és felszólítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítottik — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük penteken délig beküldeni.

VIII. évfolyam.

Vasárnap 1899. évi április 30-án.

18. szám.

Kisiparosok és a rab-ipar.

Írta: Dr. Perjessy Mihály.

A »Nagyváradai Napló« 81-ik számában »Rab-ipar« cím alatt megjelent vezércikk; egy aktuális és a megbeszélésre nagyon is érdemes kérdéssel a »kisiparosok helyzetének javításával« foglalkozik.

Készséggel konstatalem azt, hogy ez az ügy iránti meleg érdeklődésnek és a viszonyok ismeretének kétségtelen bizonyítéka.

Kétségen kívül áll, hogy a kisiparosok helyzetén segítenünk kell, mert a tőke növekedése ezzel együtt a gyáripar fejlődése és ismét ezzel kapcsolatban a kíméletet nem ismerő konkurrenzia, igazán tönkretette ezt az osztályt.

E visszás helyzetet változtatni kell, a kormánynak ép úgy, mint a társadalomnak, keresni kell a módokat és az eszközöket, a melyek segítségével a kisiparosok helyzetén segítsünk s a melyek arra vannak hivatva, hogy ezen osztály hitelképességét emeljük, termelvényeinek értékesítését előmozdítsuk s őket a szükséges tőke megszerzésében segítsük.

Mindezekben teljesen egyetértek az igen tisztelt cikkirő urral, sőt még abban is, hogy nemcsak a most említett irányban kell ez osztály érdekében segítőtleg fellépni, hanem el kell hártanunk azon akadályokat is, melyek megélhetésük, — a termelés és értékesítés elé gőrdülnek.

Abban azonban már nem értek teljesen egyet, hogy a kisiparnak ilyen leghatalmasabb és legveszedelmesebb akadály a fegyencz-ipar volna, nem különösen azon konkluziójával, hogy tehát a fegyencz-ipar eltörölendő vagy improduktív munkákra korlátozandó, sőt még abban sem teljesen, hogy ez a földműves és pedig a napszám munkára szorítottassék.

Kétségtelen, hogy a fegyencz-ipar, vagy mondjuk »rab-ipar« — ha minden korlát nélkül üzetik, hátrányos a kisiparra, mert kárhóztos konkurrenzia teremt a kisiparosoknak a munkaerő olcsósága miatt. De valamint ez a konkurrenzia, különösen nálunk, hol a rab-ipar a kellő korlátok között üzetik, nem tartozik a legveszedelmesebb akadályai közé a kisipar fejlődésének, — úgy ez ipar eltörölése vagy a javasolt módon korlátozása a humanizmusnak és az agrárszocializmusnak lenne ártalmára.

Az igazságügyi kormány már 1883-ban éppen a kisipar érdekében oly korlátokat állított fel, a melyek az országos iparoktatási tanács által akkor javasoltattak. Így először, hogy ez ipar terményei lehetőleg külföldön, vagy főmegesen nagyiparosok, kereskedőknek értékesítenek, a piaci áru-

lás, megrendelésre, darabszámra dolgozás mellőztessék. Másodszor és ez talán a leglényegesebb, a rab-ipar lehetőleg a letartóztatási intézetek szükségleteinek fedezésére fordítottassék, végül, hogy ezeken kívül lehetőleg olyan iparnemek üzessenek, melynek a kisiparral, különösen a helyi iparral nem, vagy alig érezhetően konkurrálnak, vagy az országban magánosok által még nem üzettek, mint a kosárkötés, papirzaeszkő, szivar-káda, czirokseprő és gyárak részére egyes ipari alkatrészek készítése, az üvegfestészet, fametszés stb.

Nálunk tehát, ha e korlátok megtartatnak, nem igen lehet állítani, hogy a rab-ipar a kisiparnak nagy ártalmára lenne. Nagyváradon pl. aligha panaszkodhatnak e miatt, mert — bár a rab-ipar bérbe van adva, — ki van kötve az ipari foglalkozás neme, — így jelenleg is leginkább papirzaeszkő készítésével, csak kisebb mérvben gazdasági eszközök előállításával foglalkoztatnak a letartóztatottakat.

Ily észszerű korlátok közé szorítani igen, de eltörölni a rab-ipart nem lehet és nem is szabad. Magasabb szempontok követelik azt, hogy a rabok letartóztatásuk egész ideje alatt hasznosan foglalkoztassanak. Már eleve hangsúlyozom e szót — »hasznosan« — mert erre is rá kell térnem.

Azt hiszem az iránt nincs kétség, hogy a munka javít, nemesít, — a helyes büntetőrendszernek pedig nem lehet más célja, — mint a javítás. Ennek pedig leghatározottabb eszköze — a munka.

Míg szükséges ezt az állítást bizonyítani.

A letartóztatott, ha egyedül van elzárva s ez időn át munka nélkül marad, vagy kedélybeteg, embergyűlölő lesz, vagy, ami szintén veszedelmes, újabb büntetelményen töri a fejét, vagy megmarad erkölcsi romlottságában, ha pedig közös zárában van, valóságosan kitanítja a visszacsú s a fiatal bűnöst, — az unalom hosszú órái alatt, — a büntetelmények elkövetésének módozataira, — beavatja a bűn elkövetés mysteriumába, — kineveli hivatászerű tolvajjává.

Ha ezt valahogy meg tudjuk akadályozni szigorú ellenőrzés és osztályozás által, — a mi vidéki fogházakban a helyiségek hiánya miatt gyakran lehetetlen, még mindig megmarad egy igen nagy hátránya a rab-ipar hiányának, a semmittevésben, a lustaságban rejlő nagy veszedelem.

A letartóztatottak 70 százalékát a munkához nem szokott esavargók, züllésnek indult alakok képezik. Ezeknek az erkölcsi oktatás és iskolázás nem elegendő eszköz a javításra, munkára kell őket szoktatni, meg kell őket győzni arról, hogy a munka biz-

tosítja szabadulásuk esetén tisztességes megélhetésüket, meg kell őket tanítani bizonyos foglalkozásra, hogy ha kilépnek a világba, hol a második büntetés vár rájuk, az emberek bizalmatlansága, ne legyenek kényszerítve a bűn útjára térni, hanem bitosíthassák tisztességes munkával megélhetésüket és visszanyerhessék embertársaik elvesztett bizalmát és becsülését. Arról tehát, hogy a rab-ipart eltöröljék, szó sem lehet, nagyot vétenének ezáltal a humanizmusnak.

De nem korlátozható a rab-ipar az improduktív munkára sem.

Itt jutottam azon ponthoz, a midőn a rabmunka hasznosságával kell röviden foglalkoznom.

Hasznos munkával kell a letartóztatottakat foglalkoztatni s pedig hasznossal oly értelemben, hogy a munka eredménye értékesíthető legyen s a munkás annak árában részesüljön, tudatában legyen annak, hogy munkájának értéke van, annak jövedelmét élvezi jobb élelmézésére, kiszabadulása esetén, addig is, míg munkát kap megélhetésére, munkaeszközeinek beszerzésére fordíthatja.

Másképp a munkát sohasem kedveli meg, nem tekinti azt jutalomnak, kitüntetésnek, nem tekinti megélhetési eszköznek, hanem büntetésnek, melytől irtózik.

Gondoljunk csak a letartóztatottak régi foglalkoztatására, a taposó malomra, a sánczásra, a gálya-rabság lélekölő és szervezet tönkretévő foglalkozására, a midőn a letartóztatott gyötrellemmel és utálattal gondolt napi foglalkozására, mert ebben csak a büntetés szigorítását és emberi méltóságának, egészségének megalázó és tönkretévő eszközét látta.

Az ilyen improduktív munka. Ez a munka nem javít, hanem elvadija, tönkreteszi a lelket és kedélyt.

De hasznosnak kell a munkának lenni oly értelemben is, mint azé már előbb jeleztem, hogy az illető letartóztatott, ha kiszabadul, azt élethivatásul választhassa.

Említettem már, hogy a letartóztatottak egy jelentékeny része, foglalkozás nélküli elzülött egyén, a ki ha kikerül-kellő ismeret nélkül, ha napszám munkát nem kap, ismét abünbe esik, míg ha megtanult egy ipart, könnyebben boldogul, akár mint önálló iparos, akár mint segédmunkás.

Nem volna tehát helyes, nézetem szerint, a rabmunkát teljesen arra a tere szorítani sem, honnan a leggyakrabban üzött ipari foglalkozás teljesen ki van zárva, sőt észszerű korlátozás mellett azok is üzendők éppen a most jelzett szempontból, a letartóztatottak szabadulása esetén tisztességes megélhetésük biztosítása szempontjából.

Az igen tisztelt cikkiró azon javaslatára kell még reflektálnom, hogy a rab-ipar helyett, napszám mellett gazdasági munkával foglalkoztattassanak a letartóztatottak.

Mindenesetre ez az a foglalkozás, a mely a letartóztatottak és a kis ipar érdekéből is a legelőnyesebb. A letartóztatottak érdekéből azért, mert szabadban végezvén a munkát, egészségükre jótékony hatással van, a kis iparra azért, mert ez által a verseny teljesen ki van zárva. Föltétlenül híve vagyok tehát a letartóztatottak szabadban foglalkoztatásának, de szintén csak bizonyos korlátok között.

Ne feledjük el ugyanis, — hogy a mezei munka a társadalom egy másik, még talán inkább támogatásra szoruló osztályának, a napszámos osztálynak esinél konkurrencziát, és most a midőn az agrárszocializmus megmozdult s a jogosult panaszok egész tömegét kiállítja a társadalom felsőbb tizezerének szemébe — nem volna talán teljesen helyeselhető, — ha e mindenesetre olcsó munkásokkal megfosztanánk annyi szegény munkást rendes napi keresményétől. Mert ne higyjük azt, hogy nincsen elég kéz, hányan várják naponta a munkát; hányan kiáltják szemünkbe, hogy dolgoznánk, ha volna mit. Közvetíteni kell a munkást kereső munkaadó és a napszámos között a munkát, de nem venni el tőlük semmit, a mi megélhetésüket biztosítja. Ezt tartom én az agrár-szocializmus megoldása egyik elvének.

Még csak annyit, hogy a letartóztatottak külső foglalkoztatása bármely tetszős is, a letartóztatottak és a kisipar szempontjából korlátozandó, a földműves mezei munkás érdekében. Korlátozandó pedig olyképp, hogy az állam a letartóztatási intézetek részére egy nagyobb telepet vásároljon, vagy bérlejen ki, ott a földművelés, gyümölcsstermelés, kertészet, szóval a gazdaság minden ágában foglalkoztassa és kpezze a letartóztatottakat.

Foglalkoztassa pedig olyképp, hogy a telep nyers terményeinek egy része a letartóztatottak házi élelmézésére fordítottassék, ezáltal megszüntetessék az eléggé nem kárhóztatható bérleti élelmézés; egy része pedig t. i. a fölösleg, értékesítettessék és a jövedelem az e munkával foglalkozó letartóztatottak jutalmazására fordítottassék. E mellett azonban, azok részére, kik az ipari foglalkozáshoz nagyobb hajlamot éreznek vagy ebben ügyességet tanusítanak, az előbb jelzett korlátok mellett a megfelelő iparágak is fenn tartassanak.

Ne gondoljunk hát a rab-ipar teljes eltörlésére vagy az inproduktív munka korlátozására, mert különben vissza esünk a régi kor elszomorító büntető rendszerébe, a midőn a büntetés célja a megtorlás és elrettentés volt, a midőn a bűnösben nem a gyógyításra szoruló erkölcsi beteget, hanem a megvetésre és megsemmisítésre érdemes gonoszt láttuk. Maradjunk a mai kor humánus felfogása mellett, tegyük a letartóztatási intézeteket »javító házakká«, hol a letartóztatottak ne érezzék a megvetésnek, a bosszúnak, a kárhózatnak jeleit, hanem jó akaratú elemi és erkölcsi oktatás, különösen hasznos munkára tanítás ily módon intelligenciájuk fokozása, erkölcsi érzetük fejlesztése, a munka megkedveltetése, szabadulásuk esetén tisztességes megélhetésük biztosítása által adjuk őket vissza az emberi társadalomnak.

NAPI HIREK.

Főigazgatói látogatás. Natafalussy Kornél, prem. tanonok, a nagyváradi tankerület kir. főigazg. ja tegnap szombaton délután Lugosról városunkba érkezett, hogy az állami főreáliskolát megvizsgálja.

Májusi ajtatoságok. Mind az előző években úgy az idén is tartatnak májusi ajtatoságok a róm. kath. templomban, még pedig az első hónap hetfőn leend, azon kívül, minden Szerdán szombaton és Vasárnap, valamint a hónap utolsó napján d. u. 6 orakor. A magyar ajtatoságok minden Vasárnap tartatnak d. e. 11 orakor, kivéven pünköst hetfőjét, midőn d. e. 11 orakor magyar predikáció lesz.

Törvényhatósági közgyűlés. Városunk rendes havi közgyűlését a mult szerdán tartotta meg Pálffy Elemér főispán elnökle alatt, a törvényhatósági bizottsági tagok élénk érdeklődése mellett. Az ülés megnyitása után Rottler Feencz bizottsági tag azon kérdést intézi a polgármesterhez, hogy az igazságügyminiszter által az országgyűlésen is felemlített, Verseczen felállítandó magyar kir. állami javító intézet ügye mily stadiumban áll és ez ügyben eddig elé mily lépések tettek a város részéről. Polgármester erre előadja, hogy ezen ügy utoljára 1896 ban került a közgyűlés elé, midőn a miniszter a javító intézet céljaira a várostól földterületet kért. A város annak idejében fol is ajánlotta a kért földterületet, azzal a megjegyzéssel, hogy az arra alkalmas helyet a miniszter kiküldöttéi keressék ki. Azóta ezen ügyben nem történt semmi újabb lépés. A közgyűlés elhatározta, hogy ezen ügyet a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába felveszi, utasítja a jogügyi bizottságot és a városi tanácsot, hogy ezen ügyben konkrét javaslatokat tegyenek. A belügyminiszternek a polgármesternek szabadságoltatása ügyében érkezett rendelete felolvastatván, Seemayer polgármester kijelenti, hogy kéri a közgyűlést, miszerint a nyugdíjaztatása itánti előmunkálatokat megtenni sziveskedjék. A közgyűlés azonban ezen kérelmének nem adott helyet, hanem igenis adott a polgármesternek újabb három havi szabadságot azzal, hogy ha netalán időközben fontosabb ügyek merülének fel, szabadságát megszakítani sziveskedjék. A földművelésügyi miniszterium rendeletet intézett a városhoz, melyben hangsúlyozza, hogy a kosarfonást Verseczen megkivánja honosítani, esetleg kosarfonó tanfolyamot rendezni, hogy a helybeli nagy szamu exporteurek e nembeli tetemes szükségleteit itt helyben szerezhessék be. A közgyűlés közönnel veszi tudomásul a miniszter ezen gondoskodását, tekintettel azonban azon körülményre, hogy Versecz határában és környékén nagyon kevés nyers anyaggal rendelkezik, a kosarfonó házi ipar nagyobb mértékben való meghonosítása ügyében ez idejüleg csak azon lépest teheti meg, hogy a jövendő céljaira fufza telepeket létesít, a midőn ily telepekkel rendelkezni fog, kéri fogja a miniszter pártfogását. Ezen házi ipar meghonosítása különben szükséges is városunkban. A szegény népnek, mely a mult télen is folyton könyörgött egy kis munkáért, legalább lenne egy kis foglalkozása, de meg nem kellene majd még ezen cikikért is a külföldhöz fordulni. Az eskudteket összeiró bizottság tagjain 1900. évre megválasztattak a polgármester elnökle alatt Dr. Seemayer Károly, Dr. Haag Aladár, Bernácsky Géza, Müller Oszkár, Grenesarszky Szilárd és Dr. Hadzsi Szilárd. A városi árvagondnoki állásra Jovanovics Szeptolik joghallgató irodatisztet választották meg. Ezután a Széll miniszterelnököt üdvözlő és a diszpolgári oklevelet Szilágyi Dezsőnek átadó deputáció jelentése olvastatott fel és vetettet egyhangulag tudomásul. Ezzel kapcsolatban elhatározza a közgyűlés, hogy Szilágyi Dezsőnek, mint e város polgárának megküldi nemcsak a város történetének egy diszpeldányat, hanem mindazon kiadványokat, melyek városunk állapotát és kulturális haladását feltüntetik. Az építészeti bizottság indítványára elhatározták, hogy a vízi-utczában, az uri-utczában, az urbáni- és zsir-utca közötti részen a gyalogjárókat asfaltburkolattal látják el. A róza-utca gyalogjáróját majd csak akkor asfalttirozzák ki, ha az uttestet is rendezik. A kudriczi-úton 16000 frt. költséggel Szalay Lajos főmérnök eredeti tervei szerint egy új kisdudóvodát építenek. A honvédlaktanya kocsiraktárait sürgösen kibővítik. A városi rendörség egyenruháinak szállítását ismét Holczer és fia szegedi czég nyerte el 2130 frt. költséggel. Érdekes ezen pontnál megjegyezni, hogy helybeli iparosaink,

ha egy nem verseczi lakos kap meg valamely munkát örökösen panaszkodnak, (persze tisztelet a kivételnek) a munkák kivitele elé akadályokat gördítenek, de a midőn vállalkozni kell, vagy óriási árakat kérnek, vagy olyan silány munkát szállítanak, hogy kénytelenek az intézők nem versecziekhez fordulni. A m. kir. honvédlaktanya kiegészítési munkálataira az osztrák hitelintézetből 50 évre 4 1/4% kamat mellett 476.000 koronás kölcsönt vesz fel a város. Thurn János városi útkaparót 20 évi szolgálat után 296 koronával nyugdíjazza. Bernácsky Alfréd irodatisztnek 4 heti szabadságot engedélyeztek. Tittinger Józsefnek azon célból, hogy siketnéma fiat a temesvári siketnéma intézetbe adhassa, három egymásután következő évre 60-60 frt. segélyt adnak. Dr. Fitz József orvosi diplomáját kihirdették.

Újabb vizsályok a helybeli gör. kel szerb egyház kebelében. Az az aldatlan huzavona, mely a helybeli gör. keleti egyház tagjai kozt évek óta tart, és mely annyi elmérgesedett harcra adott alkalmat, mostanában ismét tapot nyert a g. keleti felekezeti szerb iskolák néhány tanítójának szándékolt nyugdíjaztatása alkalmából. A g. keleti egyház tudvalövöleg, midőn elesett a városi segélytől, kimondotta, hogy iskoláit mint felekezeti tanintézeteket saját erejéből mégis fenn fogja tartani. Ez a határozat azonban oly óriási terhet rótt a hitközség tagjaira, mely elviselhetetlennek látszik, s melyen az intézők mindenképpen segíteni kívánnak. A segítség azon legegyszerűbb módját vették tervbe, hogy a tanítók számát keményen redukálják és tanítóknak jó nagy részét nyugdíjazzzák. Persze az ilyen kényszer nyugdíjazás-féle dolog éppen nem tetszhetik azoknak a tanítóknak és minden követ megmozdítanak, hogy az ne is sikerülhessen. Ezen dolog a mult napokban közigazgatási bizottságunkat is foglalkoztatta, a helybeli szerb sajtóban pedig kiélestedt hírlapi polemika ad okot. A „Budonost“ című és Wezenkovits Lázár g. kel. tornatanító által szerkesztett lap ez ügyre vonatkozólag a következő cikket írja: „A magyar vedi a szerb autonómiát“ cím alatt. „Versecz thjv. közigazgatási bizottsága, illetöleg a vegyes bizottság Pálffy főispán elnökle alatt foglalkozott Jovanovits Istvan, Mariánovits Istvan és Lukits György tanítók nyugdíjaztatási ügyével. Ismeretes, hogy a radikalsok a törvénytelenül összeállított egyházi iskolai gyűlésben elhatározták, hogy a szerb felekezeti iskolánál a tanítók számát redukálják és több tanítót nyugdíjba küldenének (azok után, a kik már eddig is onkényt nyugdíjba mentek). Miután az egyházmegyei iskolai bizottságban is sok radikalis kitünőség ul, minden tölük telhető felhasználtak, hogy fent nevezett tanítók egyszerűen nyugdíjba kergetessenek. E célból a verseczi egyházmegyei közigazgatási bizottság a közoktatásügyi miniszterhez fordult, hogy a miniszter kényszerítse nevezett tanítókat a nyugdíjba menetre. Ezen előterjesztésre a közoktatásügyi miniszter azt felelte, hogy teljesen az egyházközségre hagyja, hogy tanítóival mit cselekszik. A miniszter ezen kijelentése ugyancsak kapóra jött a radikalsoknál és azok, a kik ezen ügyet forczirozták, fennen hirdették a „Srpstvo“-ban, hogy a miniszter rendelete értelmében ezen tanítóknak muszáj nyugdíjba menni. A közigazgatási bizottság iskolai vegyes bizottságában, melynek faladata volt ezen nyugdíjaztatási ügyet keresztül vinni, az egyházmegyét Dr. Hadzsi Szilárd képviselte. Mielőtt azonban ezen bizottság határozott volna, az illető tanítók tiltakoztak ezen eljárás ellen, hivakozván arra, hogy ezen ügyben határozni csak az autonóm egyházhatóság illetékes és az ügy mindaddig elhalasztassék, mig ezen ügyben a congressusi felső iskolatanács meg nem hozza érdemleges határozatát. Dr. Hadzsi ezzel szemben a tanítók ezen kijelentését nemcsak elfogadni nem akarta, sőt hangsúlyozta, hogy a miniszter határozata után az autonóm egyházi bizottságnak nincs semmi beleszólása, csak a miniszter rendelete a döntő. Sebesztha Károly kir. tan. tanfelügyelő ezzel szemben azon álláspontra helyezkedett, hogy igenis az autonóm iskolai bizottságot illeti meg a határozás joga. Sebesztha ezen álláspontját a közigazgatás szűkebb körü bizottsága magáéva tevén, megértük azt az időt, hogy a szerb egyházmegyei autonómiát épen a magyar hivatalnokok védik meg a szerb nép saját fia ellen, kik azt elárulják és lábbal tiporják. Ezek bizony nagyon szomorú állapotok“ ezzel fejezi be cikkét szerb lap társunk, melynek szerkesztője ellen szintén ugyancsak áskálódnak a jelenleg uralmon levő radikalsok.

A verseczi izr. nőegylet f. hó 25-én tartott választmányi gyűlésén, Dr. Steiner Izidorné elnökön kegyeletes szavakban megemlékezett Hirsch Klára bárónő haláláról. Az elhunyt magasztos és emberszerető művei nem ismertek földrajzi határt s mint boldog emlékü férje nagy tetteinek és eszméinek mólto örököse folytatta áldásos működését, elárasztva áldozatkész-ségével valamennyi világrész szenvedő emberiségét. Ezzel kapcsolatosan a választmány néhai Hirsch Klára bárónő elhalálása fölött érzett fájdalomnak jegyzőkönyvi kifejezés adott.

A magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőse be küldvén az építendő hatalmas új pályaház terveit sürgősen építési engedélyt kér a várostól. Ez ügyben a bejárást a közel napokban ejti meg a bizottság. Az új állomás terveit lapunk jövő vasárnap számában fogjuk bővebben ismertetni.

A sorozás eredménye. Nagyon mozgalmas és élénk képet nyújtottak a múlt szombaton és hetfőn városunk utcái, azon alkalomból, hogy akkor tartották az idei katonasorozást. Városunknak nem helyben lakó szülőttei messze földről is eljöttek, hogy odaálljanak a mérték alá. A sorozás eredménye a következő volt: összeíratott az első korosztályban 187; a másodikban 125, a harmadikban 90, összesen 402. Besoroztatott a beosztás fenntartásával, mint utonc 47 a póttartalékba, mint birtokos 1, mint család fenntartó 3, kevésbé alkalmas 14, összesen 115, Visza állítatott 153, fegyverviselésre alkalmatlan 56, töröltetett 1, meghalt 1, folulvizsgálatra küldetett 1, kórházba 5, távolmaradását igazolta 52, nem igazolta 18.

Vonatok szaporítása a délkeleti vasúton
A versecz-lugos-maros-ilyei vasut Budapest székeli igazgatósága arról értesíti szerkesztőségünket, hogy június 1-jétől fogva, mint azt különben lapunk múlt heti számában is megemlítettük, minden vasárnap és ünnep-napon Versecztől Buziásig és vissza egy új vonat fog közlekedni, meg pedig, Verseczről indul 6 órakor reggel és Buziásra ér 9 óra 40 perczkor dél előtt. Ugyanazon nap délután 6 óra 20 perczkor indul Buziásról, és Verseczre ér 9 óra 48 perczkor este Ezen új vonatoknak legelső sorban az a céljuk, hogy Versecz és vidéke lakosságának a buziai fürdő látogatását megkönnyítse, a mi sikerülni is fog, a mennyiben az utat egy nap alatt meg lehet tenni és azonkivül még a furdót is használni. Ezen külön vonatoknak Gattajan csatlakozásuk lesz a Resiczai vonatokkal is, így egy-napos kirándulás alatt a hirneves vas és bányaműveket meg lehet tekinteni. Az utazásra szóló menetérti jegyek már egy nappal azelőtt megválthatók a „Versecz” és „Versecz-Vasártér” állomásokon. Az oda és visszautazásra szóló jegy ára második osztályon 3 frt., harmadik osztályon 2 frt. Az utazást egyszer, a közbeeső állomásokon meg is lehet szakítani.

Új karmester. A verseczi férfi dalárda a múlt vasárnap 15 pályázó közül bizonyos Vosahló A a tepliczi dalárda karmesterét választotta meg karmesterévé. Kár, hogy a választás nem olyan emberre esett, a ki zenei ismeretei mellett érti és beszéli a magyar államnyelvet és ismeri a magyar ének és zene irodalmát.

(„Varieté National”) című, s bűvészekből, erőművészekből álló társaság utótte fel a nagy piacon terjedelmes fatáborat. A vándorló komudiasokra azonban nem igen jó idő jár. Eddig alig tartottak még egy par előadást. Ma Vasárnap két előadás lesz, délután és este. A társulat egyes mutatványai megérdemlik a meglepetést.

Népiskolai statisztika. Dr. Wlassics Gyulának 400 quartoldalra terjedő, nagy gondal készített, ez idei jelentéséből következő tételket hámoztuk ki: A tanévben, melyről a miniszteri jelentés most beszámol (az 1896/97-iki) 16.951 népiskola volt Magyarországon, a melyekből a felekezetre 12.430 esik. A többi vagy állami (1359), vagy községi (1910), vagy engedélyezett magániskola (162), vagy egyesületi iskola (90). A felekezetek ekeznél fogva az összes iskoláknak majdnem négy otod részét tartják fön. Fontos azért megtudni, milyen mértékben szolgálják ezek a magyar államot, milyen mértékben magyarok. Lassuk az adatokat. A görög-keletiek 1789 iskolája közül tiszta magyar valamivel több mint egy fél százalék. A 5101 görög-katholikus iskola közül tiszta magyar 14 és fél százalék. Az 1385 ág. ev. iskola közül 31 és negyed százalék. Az 5142 róm kath. iskola közül 65 és háromnegyed százalék. Az 528 zsidóiskola közül 95 százalék. A 2141 ev. ref. iskola közül, valamivel több mint 99 százalék és a 38 unitárius iskola közül mind a 100 szá-

zalék. A tanítók magyarságát illetőleg megtudjuk, hogy van Magyarországon 1427 tanító, ki magyarul csak keveet tud és van 571 tanító, ki magyarul semmit sem tud.

Keve vármegye. Keve vármegye visszaállítására érdekében Pancsova város törvényhatósági bizottsága — mint lapunknak írják — egyhangulag és nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy a kormányhoz emlékiratot terjeszt fel, melyet a polgármester vezetése alatt küldötség fog Széll miniszterelnöknek átnyújtani. Azonkivü ismétlen kérvényezni fogja a város, hogy külön választókerületet kapjon, miután 1400 választója van és Pancsova az országban az egyedüli törvényhatósági város, melynek külön képviselője nincs. Végre az esküdtzések életbeléptetésének küszöbén a város a kormányt felkéri arra, hogy a jelenlegi pancsovai törvényszék területe a kubini és károlyfalvai járás egy részével kikerekítettessék. Keve vármegye felállítását, tehát nem csak Versecz, hanem Pancsova is kéri. Mindkét város áhítozik a megyeszékhely után; Sok víz le fog azonban folyni még addig a Dunán; a a mig ez az ügy megoldás elé kerül, s egy új nemzeti ségi vármegye nem egy hamar fog megjelenni Magyarországon térképén. —

Hamis pénz nagybecskerekben. Megemlékeztünk már róla, hogy a nagybecskereki rendőrség erélyesen kutat egy banda után, amely hamis egyforintosokat hozott forgalomba. Ennek alapján Hibbert János, Kremer Antal és Merschbeiger Miklós nagybecskereki lakosokat a rendőrség letartóztatta. A hamis pénz állítólag a temesmegyei Tolvadiáról származik. Eddig — mint lapunknak írják — 22 darabot sikerült lefoglalni de a nyomozás még folyamatban van s így remélhetőleg még többet is fognak találni. Ugy látszik, hogy a bűnös manipulációban sokan vettek részt, mert a nyomok nemcsak Tolvadi ára, hanem Dolácsa és Giládra is vezetnek. A hamis pénzt leginkább házalás és kertyazas által terjesztik.

A kolumbácsi légy. Orsováról írják: Megérkeztek a nem vart és soha szívesen nem látott kolumbácsi legyek. A keletetlen légy-fajzat milliárdja tölti el a levegőt, megakadályozza a szabadban való kellemes tartózkodást, szurasával égő fájdalmat okozva embernek, állatnak egyaránt. A esordát most már csak éjjelre hajthatják ki a legelőre, mert nappal a kolumbácsiak miatt nem lehet legeltetni. A szegény állatok orriyukaiba bujnak belé s szurásaikkal kiállhatlan fájdalmat okoznak.

Állami telepítések a délvidéken. A földmivélségi miniszter az apatini és a temesrékási telepítések megindítását — mint nekünk írják — a folyó évre tuzte ki. Apatin mellett (Bács-Bodrogvármegye) új község alakítása van tervbe véve 6384 kat. holdon 260 róm. kat. vallásu bacska kisgazda részére. Minden telepes 20 hold földet kap, a lakó házzal együtt 4000 frtért. A vetelárból 500 frt a sorhuzás előtt fizetendő le a hátralék eedig 50 év alatt 4 százalékos kamattal törlesztendő, az első két évben azonban csak 3 százalékos haszonbért tartoznak a telepesek fizetni. A telepesektől megkövetelik továbbá, hogy ingatlanokban, gazdasági élő és holt felszerelésekben, valamint készpénzben együtvéve legalább 1000 frt vagyonnal bírijanak. A középületeket a kincstár építi s az viseli a belvízrendezés költségeit is. Ezenfelül ingyen engedi át a kincstár a közlelokra szüsegés területeket is, a melyek az egész határ terjedelméből 5 százalékat foglalnak el. Az idén 80 ház a jövő évben 70 ház készül el és ugyannyi telepes fog elhelyeztetni; a többi telepeket a még fennálló 2000 kath. hold erdőletarolása után 4—5 év alatt fogják belültetni. Ehez hasonlóan szokh a telepítést Temes Rékásán, ahol a községet 100 teleppel megnagyobbítják. A 20 hold földből álló telepek közül, amelyeknek vetelára a házzal együtt 3610 frt ban van megállapítva, összesen 50 hazhely szállható meg. Mind a két telepen jelentékeny területeket tartott fenn a kincstár az ottani és a szomszédos községek kisgazdái használatára és arra a célra hogy kedvező tapasztalatokat esetén később 4—5 kat. holdnyi kis telepeket alapíthasson. Új telepítésszámában megy a bukoviczi birtok elosztása is, melyből az igazfalvai (Krassó-Szörény varmegye) telepítvényhez való esatolással 30, egyenkint 30 és fél kat. hold területű telekalomány alakítottatott. E telepek benépesítése most van folyamatban. Míután ezeken felül az erdélyrészi telepeken még korülből 100 telep ures, az idén 270—280 kis birtokost helyezhet el az állam egy millió frt értéket meghaladó 60,000kat. hold kincstári birtokon. Jóval nagyobb területet ölelnek fel az előkészítő munkálatok. Krassó-Szörény varmegyében 11,600 kat. hold gazdasági mivélésre

állandóan alkalmas kincstári erdőt tarolnak le és erre fog a sztancsófalvi kincstári birtok is hasznaltatni.

A tavasz megérkezett és kihajt a földből a vetés, mely a szorgalmas földmives munkájának gyümölcsét kézezi. Vajjon az ahoz füzött remények mind beteljesednek-e, annak csak az Uristen a megmondhatója. Mennyi esélynek van a gabona kitéve, míg a hónapok multán a kamrába jut. Forróság és fagy, eső és szárazság, kártékony gombák és rovarok, érzékenyen károsíthatja és részben tönkre is teheti; **gonosz jégeső a földmives reményeit romba döntheti**; nem mindeu kár ellen óvhatja magát az ember a jégkár következményei ellen azonban megvédeheti magát midea gondos földmives, a mennyiben a vetéseket idejekorán biztosítja, minden komolyan gondolkodó gazda az aránylag csekély költségtől nem fog irtózni, hogy magának azt a megnyugvast szerezhesse, hogy a jégeső véres verejtékes munkájának gyümölcséről, egész vagyónától, meg ne foszssa. A mult esztendő szomorú napjai, amidön az előfordult jégkárak sok biztosítatlan gazdát majdnem koldusbotra juttattak, intő például szolgáljanak mindenkire nézve. Az ország számos vidékéről — Kapuvár, Vítnyéd, Ungvár Bartya Keszthely, Debreczen, Miskolcz és Tokajból már jégesők jeleztek, mely alkalommal mogyoró nagyságu jégszemek lepték el a földeket.

Az Anker élet és járadék biztosító társaság XXXX. rendes közgyűlése april 14-én tartatott meg Ö Ezzel. gróf Nákó Kalmán elnöklete alatt. Az eredmény a legfényesebb a társaság fenállata óta. A vagyon 65 millió 330.776 frt 56 krr emelkedett. Ebből magyarországra esik: Magyar értékpapirokban 8,148.740 frt. 45 kr., Jelzálogkölcsonokban (10,214.190 frtba besculat ingatlanokra) 3,167.600 frt.,-Ingatlanból (társasági ház Budapestén) 531.884 frt. 40 kr. A részvényszelvény 100 frttal, valamint a mai hirdetésben kimutatott nyeresémosztalékok készpénzben a tarsatág budapesti és bécsi pénztárainál felvehetők. Is nyeresémosztalékokat az alairt szelvény bemutatása ellen a társaság helybeli képviselője is kiszetti.

Sorozás.

Hej, beborult a pakrácsi oláhoknak, Itt a szörnyü végítélet: most soroznak. Sirnak, rinak a beváltak, szegény árvák, Soha ennyi anyámasszony katonáját.

Mi felénk, a Tisza partján más szokás van. Nóta mellet sorakoznak, bokrétaisan. Ilyenkor ott csak a lányok sirdogálnak, Meg az, a kit nem vesznek be katonának.

Szabolcska Mihály.

Szerkesztői levelezés.

M—a Nagyvárad. Igen is hogy rá szállott a golya Mészáros János főeredész, magy. kir erdőgondnok házára. Egy kis leánykát hozott. Nincs semmi baj.

V. N. P. Déva. Pénzügyi tanácsossá és pénzügyigazgatóvá való kineveztetésed őszinte örömet keltett délmagyarországi barátaid és ismerőseid körében. Fogadd ez uton is igaz g. lulationkat.

—ly. Kiszorult. Későn jött. A tudósítás már kész volt. Nagyon feltűnő deog biz az, hogy ugyanazon közgyűlésen, melyen a miniszternek rendélet felolvasták — éppen a rendélet értelmével ellenkező határozatot hoztak. Ennek az ügynek bizonyára lesz feltűnést keltő folytatása.

Nyiltér.

Foulard-selyem

65 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyemet** 45 krtól 14 frt. 65 kr. méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privat-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva — mintákat pedig postafordultával küldenek, Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.** Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Mariazelli Gyomorcsseppek

nagyszerűen működik a Gyomor minden betegségénél

egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzéstétel, savanyu büfögés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhánnyás, görcsök és szorulás ellen.

Főfájásnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilliszta és májbetegségnél kipróbált gyógyszer. Ezen fentebbi betegségeknek a Mariazelli cseppeket évek óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Brady Károly, gyógyszerész a Magyar Királyhoz Wien, I. Fleischmarkt 1 Kapható minden gyógyszerárban.

Fő raktár: **Török József**, gyógyszerárban Budapest, VI. Királyutca 12 sz.

AZ „Anker”

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselő: **BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám**
(Anker-udvar) a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 év végén: **65 millió forint**
Biztosítási állomány 1898 végén: **243 millió forint**
Eddigi kifizetések: **103 millió forint**

A nyereményrészesüléssel biztosítottak A osztálykérv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykérv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897., 1898. és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
Mindennemű haláleseti, életési és járadék biztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei;

Helyi képviselő: Menzer B.

Használjon Ön FEGYVEREKEREKET!

Különös előnye: **utólráható könnyű járás** (megfordítás nem létezik)

Steyri fegyvergyár
a világ legnagyobb kerékgyártója.
Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Magyarországi vezérképviselő: **KANN és HELLER cégénél** Budapest.

Képviselet és raktár: **Gries J., Versecz.**

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben: **1.000,000 korona**

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
2	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és **100,000 sorsjegyre** újból **50,000 nyeremény** jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **egy millió korona.**

Szíves mielőbbi megrendeléséknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig:

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet **6.—**
" fél " " " **3.—**
" negyed " " " **1.50**
" nyolczad " " " **—75**

küldünk szét **utánvétellel**, vagy a **pénz előleges beküldése ellenében.**

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a **rendelményeket** mielőbb, legkésőbb azonban **f. é. május hó 3-ig** hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.
a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
Budapest, V., Váci-körút 4a

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül **egy és fél millió koronát.**

Török A. és Társa uraknak Budapest.
Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ frt. { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: _____

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közhíven, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakarta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerű házszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

Mariazelli Gyomorcspepek

Vigyázzunk a védjegyre.

nagyszerűen működik a Gyomor minden betegségénél

egy régi, kipróbált nélkülözhetetlen házi és népgyógyszer

az étvágytalanság, gyomorgyengeség, nehéz lélegzetvétel, savanyu bűfűgés, kolika, gyomorégés, tulságos nyálkaelválasztás, sárgaság, undorhányás, görcsök és szorulás ellen.

Főtájasnál, a gyomor megterhelésénél (étellel, itallal) gilliszta és májbetegségénél kipróbált gyógyszer. Ezen fentebbi betegségekénél a **Mariazelli cspepek** évek óta sikerrel használják, melyről sok száz bizonyítvány kezeskedik. Egy üveg ára használati utasítással 40 kr. Duplaüveg, 70 kr. központi raktár

Brady Károly, gyógyszerész a Magyar Királyi, hoz **Wien, I. Fleischmarkt 1**

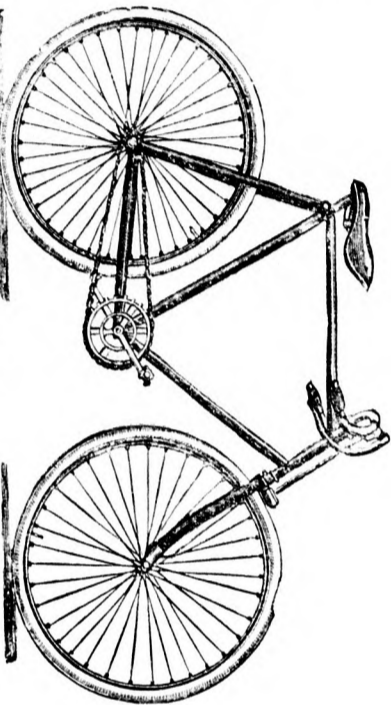
Kapható minden gyógyszerárban.

Fő raktár: **Török József**, gyógytárában **Budapest**, VI. Királyutca 12 sz.

Gries J., Versecz.

Képviselet és raktár:

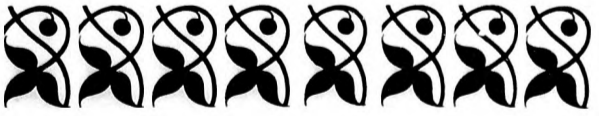

Használjon Ön FEGYVEREKEREKET!

Különös előnye:
utóférbetlen könnyű járás (megelőlése nem fért)

Steyri fegyvergyár
a világ legnagyobb kerékpárjáratára. Árjegyzékét ingyen és bementetve. Magyarországi vezérigénysége:

KANN és HELLER cégénél
Budapest.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házszer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvényenél, csuszánál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**en. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, **RUDOLSTADT.**

Az „Anker”

élet- és járadékbiztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselőség: **BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám** (Anker-udvar) a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 év végén **65** millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén **243** millió forint
Eddigi kifizetések **103** millió forint

A nyereményrészesüléssel biztosítottak **A** osztálykérv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.

B osztálykérv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897., 1898. és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási es vegyes biztosítások.

Mindennemü haláleseti, életési és járadék biztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei;

Helyi képviselő: Menzer B.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Julatolom	Korona
1	1	600000
1	nyer. á	400000
1	”	200000
2	”	100000
1	”	90000
1	”	80000
1	”	70000
2	”	60000
1	”	40000
5	”	30000
1	”	25000
2	”	20000
3	”	15000
31	”	10000
67	”	5000
3	”	3000
432	”	2000
763	”	1000
1238	”	500
90	”	300
31700	”	200
3900	”	170
4900	”	130
50	”	100
3900	”	80
2900	”	40
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyeresi esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves megelőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész l. o. eredeti sorsjegyet **6.—**
” fél ” ” ” **3.—**
” negyed ” ” ” **1.50**
” nyolczad ” ” **—0.75**

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket megelőbb, legkésőbb azonban

f. é. május hó 3-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa.

a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4a

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Kérek részemre a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

1. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet

Az összeget frt. { utánvételezni kérem } A nem tetsző förlendő. { postautalvánnyal küldöm }

Pontos cím

Melléklet a „Délvidék“ április hó 30-án megjelent 18-ik számához.

A legfüggetlenebb magyar lap, amely nem pártcélokat, hanem csupán igazi nemzeti érdekeket szolgál a Magyar Hirlap. Közel egy évtizede mar, hogy minden hazafias törekvésnek egy a politikában, mint a társadalmi életben a leglelkesebb védője és támogatója a Magyar Hirlap. Mindenre kiterjedő figyelemmel, a közérdek hű szolgálatban áll részen folyvást a Magyar Hirlap. A vidék legkisebb jogának is éppoly éber őre, mint hogy a magánérdekeken felül emelkedve nyilvánítja hazafias nézeteit a legfontosabb országos kérdésekben is. Szerkesztője: Fenyő Sándor, ki a magyar íróvilág legkitünőbb erőivel szolgálja a Magyar Hirlap révén a közügyet. A szépirodalmi munkatársak élén Jokai Mór áll, az egész magyar nemzet minden időkre kiemelkedő büszkesége. A Magyar Hirlap a század regénye című albumát ingyen kapja meg minden új negyedéves előfizetője, az ideai könyvpiacnak nincs ennél érdekesebb terméke. A francia Divatlap című pompás divatlapot, valamint a Kis Világ című szép kedves gyermeklapot sokkal olcsóbban kapják a Magyar Hirlap előfizetői. A Magyar Szalon című remek folyóirathoz is kedvezményes áron jutnak az előfizetők. Tolstoj „Feltámadás“ című nagyhíru új regényét közli most a Magyar Hirlap. Az eddig megjelent részt az új előfizetők díjtalanul kapják. Ez a Tolstoj-féle regény a legszébb vedőbeszéd, a mit a mások gazsága miatt elbukott leányok érdekében valaha megírtak. A Magyar Hirlap előfizetési ára félévre 7 frt negyedévre 3 frt 50 kr., 1 hónapra 1 frt 20 kr. A kiadóhivatal Budapesten van, V. kerület honvéd-utca 4. szám alatt.

A „Magyar Könyvtár“ jubiláris füzeté, a századik, most jelent meg. A kiadó-cég most könnyen kezelhető, igen áttekinthető jegyzéket is állított össze az eddig megjelent füzetekről. Végigvezve a katalóguson, mind jobban megismerjük abban a mindenképen kedvező nézetünkben, a melyet a válatról már több ízben hangzottunk. Sőt nem álljunk kimondani, hogy a „Magyar Könyvtár“ egy más dologban pl. iskolai kiadásban, illusztrált munkában, egyenesen túlért a híres német „Universal-Bibliothek“-en mely eddig milliónyi olvasóra számíthat. Mind a füzetek 15 kr. ával megrendelhetők a kiadónál (Wodianer F. és Fiai, Budapest, Andrássy-ut 21.) a ki szívesen megküldi ingyen is a főtjelzett teljes jegyzéket.

4680 szám — 1899.

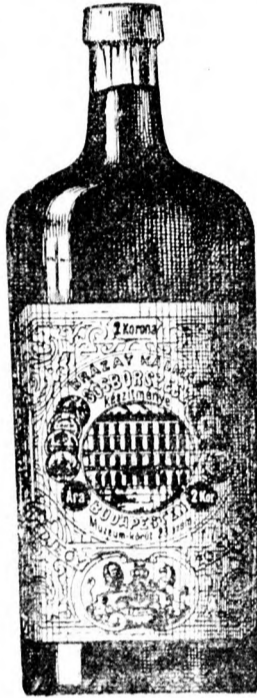
Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Versecz városi, korházi, nyugdíj-szegény-árvaház, tűzoltó, segély és iskolai földalap pénztáraknak valamint a városi központi villamos telep üzemnek, a vár. törvényhatósági bizottság f. é. április hó 26-án tartott közgyűlésben tárgyalta 1898 évre szóló zárszámadása a vonatkozó közgyűlési határozattal együtt folyó évi április hó

27. napjától kezdve 15 nap alatt vagyis f. é. május hó 11 éig bezárolag a vár. számvevőség-nél a szokott hivatalos órák alatt közbetekintés végett kitétetik, jogáiban álván az 1886. évi XXI t. cz. 8 §-a értelmében minden adózonak a fenn érintett idő alatt az idézett közgyűlési határozat elleni felebbezését a városi tanácsnál írásban beadni.

Verseczen 1899. április hó 26-án.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő s többoldalúlag kitétetett sósorszesz-készítményem kelendőségénél fogva sok utánzásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokon címjegyeimet módosítom s arra kék nyomtatásban saját házam külső alakját veszem fel, bejegyeztetvén azt egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

Sósorszesz

általánosan elismert kitünő háziszér, különösen a bedörzölés kenő-gyuró-gyógymódnál (massage) igen jó hatásu. Ajánlható egyszersmint fogtisztító szerül is, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti és a száj tiszta, szagtalan izt nyer a szesz elpárolgása után, ugyszintén fejr osásra is, a hajidegek erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak megszüntetésére.

Egy nagy üveg ára 2 kor., egy kis üveg ára 1 kor.

BRÁZAY KÁLMÁN

Budapest, IV., Múzeum-körút 23. sz.

Kapható Verseczen: Haek Robert, Unger J., Hofmann testvérek, Reinfeld S., Heber Jakab, Weifert Guszt., Untergutsch H.

Nagy Képes Világtörténet

Képes díszmű a művelt közönség számára.

ALDÁSSY ANTAL, BOROVSKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal, 50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

Megjelenik tizenkét kötetben	Megjelenik füzetes kiadásban is
famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.	240 füzetben.
Egy-egy kötet ára rendkívül díszes félbörkötésben, bőrháttal és vászontáblával	Több füzet semmilyen sem lesz. Hetenkint egy füzet fog közrehozattatni.
8 frt.	Egy-egy füzet ára 30 kr.
Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.	A füzetes kiadáshoz díszes kötési táblák szállítanak.
A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:	
a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvtárunknál.	
b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával	
a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,	
b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.	
* A rendelések a helyi könyvkereskedéshez vagy a fölirt kiadóhoz intézendők.	
* Tájékoztató képes prospektust mutatónyfüzetet ingyen és bérmentve küld a mű kiadóhivatala Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.	

A Nagy Képes Világtörténet célja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Terveiben, czéljában, eszközeiben, alájában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás.

A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az élet könyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünkre nézve font és mozzanat ez.

Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kioldása, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi k zárolag egykoru vagy korhü ábrázolatok lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közü nyomott rajzokkal és írásmásolatokkal a Világtörténet egy olyan kicsinyített történelmi múzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a melyt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai múzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értéket adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfinyosabb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltségének tanítója legyen, tanácsadója, mind a mi háznak ékessége legyen.

A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda

Rérei Testvérek irodalmi intézet részvénytársaság.

Előfizető gyűjtők sziveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

